

Onder een laken of deken

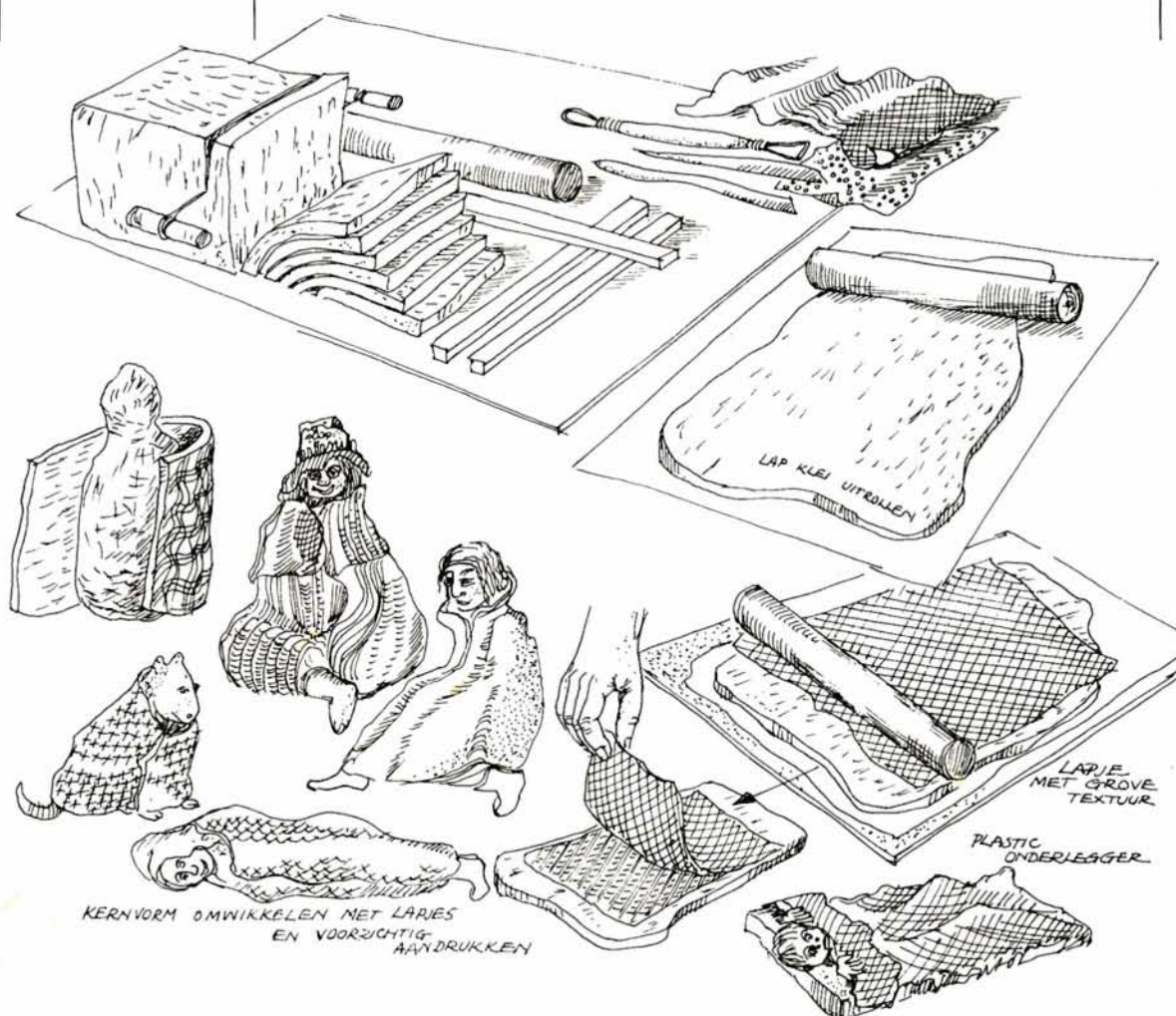
beeldend doel

Doelstelling en benodigdheden

- **a** De kinderen leren over de relatie tussen een binnen- en een buitenvorm (omhulsel).
- **b** Tevens leren zij over *vormvervaging*.

technisch doel

- **a**. Het maken van een dunne kleiplaat.
- **b** Het afdrukken van textielachtige texturen in de klei.
- **c** Het boetseren van een massief kleifiguurtje.

- d Het verbinden aan elkaar van kleiplaat en kleifiguurtjes.

materiaal

- Per leerling een homp klei van 10 cm ø

gereedschap

- a Per leerling een spatel, kleiroller en kleilatten.
- b Lapjes stof met verschillende textieltexturen.

leer- en hulpmiddelen

- Een deken, laken of grote lap stof.

Lesverloop

beeldende inleiding

- Neem voor deze les een grote deken of een laken mee naar school. Hiermee kunt u de les op verschillende manieren laten beginnen. Laat bijvoorbeeld één of enkele leerlingen als spook verkleed het lokaal binnenkomen. U kunt ook een leerling de opdracht geven een monument uit te beelden dat onthuld gaat worden. U kunt ook al voor aanvang van de les enkele omhulde vormen in de

klas plaatsen en de kinderen laten gissen naar wat eronder zit. Door de omhulling is de vorm van het kind dat onder de deken of het laken zit nog vaag te zien. Slechts de houding waarin het kind zich bevindt (gebogen, gehurkt, zittend, enz.) is nog herkenbaar, doordat de omhulling op enkele plaatsen de vorm aanneemt van het lichaam. Soms blijkt er onder het omhulsel een andere vorm schuil te gaan dan je vermoedde. Als voorbeeld kunt u noemen twee omhulde mensen die samen een circuspaard uitbeelden. Laat de kinderen verwoorden waaraan ze de omhulde vorm herkend hebben. Door nog net een hand, hoofd of voet onder het laken of de deken uit te laten steken, ontstaat niet alleen een grappig, maar tevens een vervreemdend effect. Dit gegeven gaan we in klei uitbeelden.

technische inleiding

- **a** De kinderen rollen een dunne plaat klei van ongeveer ½ cm dik en een grootte van 20 x 20 cm. Het uitrollen kan het beste gebeuren op een stukje plastic folie. Laat de kinderen na het uitrollen het plastic van de kleiplaat trekken en niet omgekeerd!
- **b** De dunne plaat klei (de deken of het laken) kan daarna worden voorzien van een textieltextuur door lapjes op de kleiplaat te leggen en deze er voorzichtig met een roller in te drukken. Het weer wegnemen van de lapjes moet erg zorgvuldig gebeuren om de textielafdruk niet te beschadigen.
- **c** Van de overige klei boetseren de leerlingen nu een volledig of gedeeltelijk kleifiguurtje (zie voor boetseren van mensfiguren Les 4 in *Handvaardig 3* en 5).
- **d** Over deze kleifiguur (mens- of dierfiguur) wordt de 'kleideken' zo gedrapeerd en geplooid, dat een bepaalde houding wordt uitgebeeld, bijvoorbeeld onder een deken liggend of onder een badlaken zittend. Binnen- en buitenvorm worden met behulp van een spatel aan elkaar verbonden.

begeleidings- adviezen

- **a** Gebruik voor het afdrukken geen al te natte klei en laat de textieltexturen vooral niet te hard aandrukken.
- Zie ook Les 1 in *Handvaardig 5*.

nabespreking

- **a** Bespreek met de leerlingen welke houdingen zijn uitgebeeld.
- **b** Wat is er nog te zien van de figuurtjes die onder de kleideken zitten? (Vormvervaging en vormvervreemding)
- **c** Welke textielpatronen zijn er op de kleilap aangebracht?
- **d** Zijn de binnen- en buitenvorm goed aan elkaar geboetseerd in verband met het bakken?

kunstwijzer

- Spectaculaire 'inpakprojecten' van de Amerikaanse kunstenaar Christo.
- 'Balzac' van Rodin.
- Emballages van Man Ray en Maurice Henry.

Andere opdrachten

- **1** Lappenspook of Arabier.
- **2** Te veel in een tentje.
- **3** Wind er eens een doekje om.

